

**Mise Afghánistán – eskalace síly
(Mission Afghanistan – Escalation of Force)**

by
**Lucie Výborná a Tomáš Černý
(Czech Radio)**

SYNOPSIS

Při patrole v okolí základny Bagram se čeští vojáci mohou setkat s házením kamení, výbušninou na cestě nebo se sebevražedným atentátníkem. Jak se dá zneškodnit? Co je to eskalace síly? A co má na starosti pátrač týmu? Za okamžik vám nabídneme další reportáž Lucie Výborné a Tomáše Černého z Afgánistánu.

Vojáci české 11.strážní roty mají na afghánské základně v Bagramu na starosti patroly. Při výjezdu obrněným vozidlem typu M-rap musí být připraveni na různé scénáře: třeba na pohyb ve městě i na setkání se sebevražedným atentátníkem. Trénink na tamním polygonu pro boj proti improvizovaným výbušným zařízením natáčeli Lucie Výborná a Tomáš Černý.

While on patrol in the surroundings of the Bagram base, the Czech soldiers may encounter stone throwing, an explosive on their way or a suicide-bomber. How to neutralize him? What is an escalation of force? And what are the responsibilities of the team's reconnaissance specialist? Shortly, we will offer you another reportage from Afghanistan by Lucie Výborná and Tomáš Černý.

In the Afghan base in Bagram, the soldiers of the 11th Czech Guard Company are responsible for patrols. When on duty in the MRAP armoured vehicle, they have to be prepared for diverse scenarios such as manoeuvring in the town or encountering a suicide bomber. The training for combatting improvised explosive devices at the local training range has been recorded by Lucie Výborná and Tomáš Černý.

Lucie: Jsme na takovém poloopuštěném vojenském dvorku s několika rozpadlými vojenskými stavbami, dvěma auty, která vypadají jako po výbuchu...

Velitel: Budeme trénovat eskalaci síly, používáme sílu postupně. Nereagujeme okamžitě, že bysme – laicky řečeno – každého, koho potkáme a nezdá se nám zastřelili, ale máme postupy, kdy voláme, máváme, snažíme se komunikovat, v případě, že by nereagovali, tak ta eskalace jde až do konečného stádia, použití smrtící síly. Je to tréninky, kdy používáme tzv. roll playery – herce. Dokreslují tu situaci venku. Máme místní oblečení...

Lucie: Teď dostanou úkoly, někdo se brání, někdo útočí.

Velitel: Proto, aby oni měli šanci eskalovat sílu, tak si to nadejdeš až odsud... můžeš na ně začít gestikulovat, tu ruku si hlídat, tak jak kdyby ses chtěl odpálit.. když tě nebudou okamžitě eskalovat, pokračuj dál a klidně se rozeběhni a odpal se.

Tomáš: To je teda divnej pocit, bejt u toho i tréninkově.

Voják: Ten spínač na odpálení, to si dá rukávem do dlaně.

instruktor: Je to cvičné zařízení, v podstatě vesta sebevražedného atentátníka. Tenhle spínač nezpůsobí výbuch (elektronický zvuk), místo toho vysílá jen varovný signál.

Lucie: Říká americký spolupracovník naší jednotky. Sledujeme nácvik jednoho z možných scénářů při patrole.

Voják: Jedna osoba hází kameny!

Voják: Pozor na kameny jo?!

Tomáš: Házení kamenů je běžná věc?

Voják: Ano, bohužel. To je národní sport tady. Většinou děti.

Instruktor 2: Momentálně patrole prochází mezi kalátem a zdi. Na prvním místě jde pátrač, který vlastně zodpovídá za přesun té jednotky.

Lucie: My jsme přímo v kalátu, v nějaké budově, která je zřejmě civilní a za námi je muž v civilním oblečení.

Instruktor 2: Je to tady jakoby běžným jevem, spoustu těch místních se chce podívat prostě na tu jednotku, co dělá. Spousta těch incidentů a postupů těch jednotek je nahrávána, takže se snaží načíst ten náš postup.

Voják: Počkej, Péto... stuj, stuj, to je značka na zdi jo, se podíváme, jestli tady něco není.

Tomáš: Klikihák na zdi, tečka, čára šikmá... na to člověk musí dávat bacha na takový věci?

Voják: Většinou jo no, to může být pro ně nějaká značka, že tam je nějaká nástraha... cokoliv.

Velitel: Teď budou vcházet do prostoru, z kterého prakticky není úniku – ohraničený dvěma zdmi, musí si to tady zabezpečit, při výbuchu se z toho stane tunel. My tamtudy musíme projít, ale používáme minimum sil k tomu než to zabezpečíme.

Lucie: We are standing in a semi-abandoned military courtyard with several dilapidated military buildings and two cars, which seem to have been destroyed in an explosion...

Commander: We will be training Escalation of Force. We intensify force gradually, so we do not respond immediately by – in layman's terms – shooting anyone we meet because he seems suspicious. Instead, we have procedures when we call, wave our hands and try to communicate and if they don't respond, we escalate force up to the final point of lethal force. These are trainings when we use role players. They help illustrate the situation outside. We have local clothes...

Lucie: Now they will be assigned roles, some will be defenders and some attackers.

Commander: So to give them the opportunity to escalate force, you will go from as far as from here... You can start gesturing at them and mind your hand, as if you want to blow yourself up... If they won't escalate you immediately, you can go on and even run and blow yourself up.

Tomáš: It's a strange feeling to be here, even if it's just a training.

Soldier: The trigger, he puts it down the sleeve to his hand.

Instructor: It's a training aid, a suicide-bomber's vest actually. The trigger won't cause an explosion (*an electronic sound*), instead, it sends a warning signal.

Lucie: Says an American soldier working with our unit. We are witnessing the training of one possible patrol scenario.

Soldier: There's one person throwing stones!

Soldier: Watch out for the stones, will you?!

Tomáš: Throwing stones is a common thing?

Soldier: Unfortunately it is. It's a national sport here. Mostly children.

Instructor 2: The patrol is just passing between the qalat and the wall. A reconnaissance specialist goes in front of them. He's actually responsible for the movement of the unit.

Lucie: We are right in the qalat, in a building, probably a civilian one, and behind us, there is a man in civilian clothes.

Instructor 2: This is pretty normal as many locals want simply to look at the soldiers, to see what they are doing. Many incidents and procedures of the units are recorded so they are trying to study the way we proceed.

Soldier: Wait, Petya... stop, stop, there's a sign on the wall, you see. Let's check to see whether there's something.

Tomáš: Some squiggles on the wall, a dot and a slant line... So one has to pay attention to those things?

Soldier: Mostly yes. Why, it can be a sign for them indicating there's an ambush or something.

Commander: Now they'll be entering a space from which there's no escape – it's surrounded by two walls. They must make it safe for in case of explosion it'll be a tunnel. We must go through that space but first we use minimum force to make it safe.

Voják: Stop. Stop, stop, stop...

Tomáš: Před námi nějakých patnáct metrů – muž v bílém. S čapkou.

Voják: /drež! drež luftan!/ Drež luftan je stát prosím. Hej /drež!/ Jo, vidíš to?

Voják2: Jo, vidím na rohu.
/elektronický zvuk/

Tomáš: To zahoukání znamenalo odpal sebevražedného atentátníka.

Velitel: Shrňme si stage, který jsme prošli. Díval ses po zemi, hledals' /ajejdýčka – zkratka pro improvizované výbušné zařízení/, ale ta největší hrozba byla tady – člověk před tebou, který evidentně měl nafouklý to oblečení, spínač. Co říkám pořád: kontroluju mu ruce.

Instruktor 2: A já jsem se díval zezadu a první reakce, která byla „stuj, stuj...“ to musí být (zařve hodně silně) „Stuj, kurrrrvaa!“, rozumíš? Jako úplně to eskaluješ.

Tomáš: Když jsme byli v té úzké uličce a před námi byl sebevražedný atentátník, tak jsem si uvědomil, že to je možná ta situace ze srpna (5. srpna 2018 zahynuli tři čeští vojáci v podobné situaci na patrole-pozn. red.) ne?

Instruktor 2: ... stejnej počet osob... ano. Přesně takhle to bylo. A to je právě ten důvod, proč tuhleto situaci musíme trénovat.
/Zvuk helikoptéry/

Lucie: Ze základny Bagram Lucie Výborná a Tomáš Černý, Radiožurnál.

Soldier: Stop. Stop, stop, stop...

Tomáš: Some fifteen metres in front of us – a man in white. With a cap.

Soldier: /drezh! drezh luftan!/ Drezh luftan means halt please. Hey /drezh/! You see it?

Soldier 2: Yeah, there in the corner.
/an electronic sound/

Tomáš: The wailing sound meant the suicide bomber blew himself up.

Commander: So let's sum up the stage we went through. You were watching the ground searching for IED's */standing for Improvised Explosive Devices/*, but the biggest threat was right here – a man in front of you with apparently bulging clothes and with a trigger. What I always say: one must check his hands.

Instructor 2: And I've been watching from behind and the first reaction was “halt, halt...”, but it must be *(he shouts really loud)* “Haaaalt, you bastard!”, understand? You escalate it.

Tomáš: As we were in the narrow passage and there was this suicide-bomber in front of us, I realized this might be the last August's situation, wasn't it? *(Note: on 5 August 2018, three Czech soldiers died in a similar situation while on patrol)*

Instructor 2: ...the same number of persons... yes. It was exactly like this. And that is why we have to train this particular situation.
/Helicopter sound/

Lucie: From the Bagram base, Lucie Výborná and Tomáš Černý, Radiožurnál.